

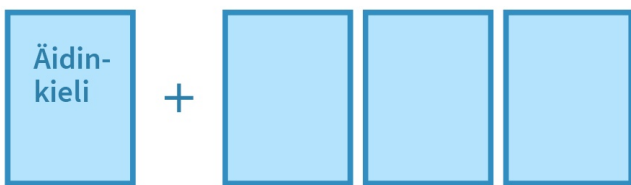
HYVÄ SYKSYN 2018 YLIOPPILASKOKELAS

Tähän tiedotteeseen on koottu keskeisimmät asiat, jotka koskevat ylioppilastutkintoon osallistumista. On tärkeää, että tutustut niihin huolellisesti. Saat lisää tietoa lautakunnan määräyksistä ja ohjeista lautakunnan verkkosivuilta www.ylioppilastutkinto.fi. Verkkosivuilla on myös ohje digitaalista ylioppilaskoetta varten.

Tutkinnon suorittaminen

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana (ks. kuitenkin kohta 'Hylätyn kokeen uusiminen'). Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittaudut ensimmäisen kerran pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintoosi kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Voit valita kolme muuta pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, matematiikan koe ja yksi reaaliaineessa järjestettävä koe. Pakollisiin kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe. Voit lisäksi sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman ylimääräisen kokeen. Voit valita myös sellaisia ylioppilastutkinnon ainevalikoimaan kuuluvia aineita, joita ei opeteta omassa lukiossasi.

Tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Sinun on suoritettava kaikki tutkintoosi sisältyvät kokeet samalla kielellä. **Digitaaliossa ylioppilaskokeessa sinun on itse valittava oikea kieliversio kokeesta.**

Tutustu hyvissä ajoin digitaalisten ylioppilaskokeiden suorittamiseen. Sinun tulee esimerkiksi osata käynnistää oma laitteesi USB-muistilta. Syksyllä 2018 paperisena kokeena suoritetaan matematiikan koe. Kaikki muut kokeet suoritetaan digitaalisesti. **Sinun tulee huolehtia siitä, että valitset koejärjestelmässä sen kokeen, johon olet ilmoittautunut.**

Sinun tulee noudattaa lautakunnan määräyksiä. Matkapuhelimen ja muiden elektronisten laitteiden (kuten älykellojen) tuominen koetiloihin on määräysten vastaista. **Vilpistä tai tutkintojärjestyksen rikkomisesta seuraa, että kaikki kokeesi hylätään kyseisellä tutkintokerralla.**

Ylioppilastutkintotodistus lähetetään oppilaitokseesi, kun olet suorittanut hyväksytysti kaikki neljä pakollista koetta ja lisäksi saanut lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta.

Ilmoittautuminen

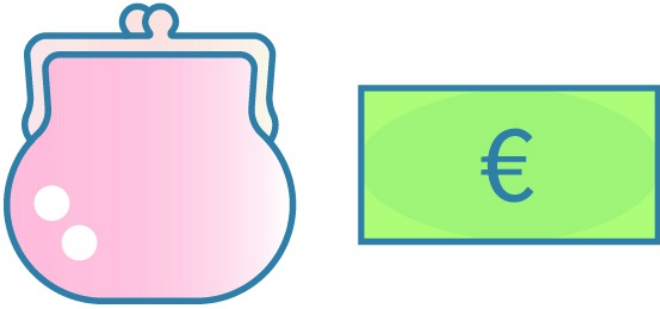
Ilmoittautuessasi ylioppilastutkintoon noudata lukiosi antamia suosituksia määräajoista. **Kevään tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään 23.11. ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.** Syksyn tutkintoon osallistuneiden ilmoittautumiset kevään tutkintoon voidaan kuitenkin ottaa vastaan vielä syksyn tutkintotulosten selvittyä. Tällöin tulee ilmoittautua rehtorin ilmoittamaan määräaikaan mennessä, viimeistään 1.12. Ilmoittautumishakemus jätetään lukion rehtorille kirjallisena lukion hyväksymää lomaketta käyttäen. Sinun tai valtuuttamasi henkilön on allekirjoitettava hakemus. Tarkista, että tietosi ovat lomakkeessa oikein.

Ilmoittautuminen on sitova. Et voi jälkikäteen muuttaa valintojasi, jotka koskevat aineyhdistelmää, kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä tai kokeen tasoa. Voit erityisen painavasta syystä hakea muutosta ilmoittautumistietoihisi, jos ilmoittautumisessa on todistettavasti tapahtunut virhe. Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi kevään tutkintoon viimeistään 23.11. (1.12., jos olet osallistunut syksyn tutkintoon) ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6. Määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen lautakunta voi hyväksyä vain erityisen painavasta syystä.

Tutkintomaksut

Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan ylioppilastutkintoon liittyvät maksut, jotka koostuvat perusmaksusta ja kustakin kokeesta perittävästä maksusta. Voit pyytää koekohtaisten tutkintomaksujen palauttamista, jos sinulla ei ole osallistumisoikeutta tai lautakunta on hakemuksestasi mitätöinyt ilmoittautumisesi. Äidinkielen koekohtainen maksu voidaan palauttaa vain, jos et ole osallistunut kumpaankaan osakokeeseen. Pyyntö maksujen palauttamisesta on esitettävä lautakunnalle viimeistään sen vuoden loppuun mennessä, jonka aikana järjestystä tutkinnosta on kyse. Ylioppilastutkintotodistuksen saaminen edellyttää, että olet suorittanut tutkintomaksut.

Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätyn pakollisen kokeen saat uusia kaksi kertaa tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. **Jos siis tulet hylätyksi jossakin pakollisessa kokeessa syksyllä 2018, sinulla on oikeus uusia hylätty kokeesi kaksi kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla, jotka ovat kevät 2019, syksy 2019 ja kevät 2020.** Hylättyä pakollista koetta uusiessasi voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyempään oppimäärään perustuvaan kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe. Jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy toisellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Kun olet ilmoittautunut neljään pakolliseen kokeeseen ja tullut hylätyksi jossakin niistä, voit osallistua tutkintoon

vain hylätyn tai hyväksytyt kokeen uusijana, kunnes olet suorittanut tutkinnon. Voit täydentää tutkintoa uusilla aineilla vasta kun olet suorittanut ylioppilastutkinnon hyväksytysti.

Hylätystä ylimääräisestä kokeesta ei tule merkintää todistukseen. Hylätyn ylimääräisen kokeen voit uusia kaksi kertaa. Uusimisen ajankohtaa ei ole rajoitettu. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa koetta uusittaessa. Suoritettuasi ylioppilastutkinnon hyväksytysti voit kuitenkin täydentää tutkintoa suorittamalla eri tason kokeen.

Hyväksytyt kokeen uusiminen

Jokaisen hyväksytyt kokeen, sekä pakollisen että ylimääräisen, voit uusia **yhden kerran**. Kokeen uusimisaikakohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana. Jos uusit kokeen tutkintotodistuksen saamisen jälkeen, saat uustusta hyväksytystä kokeesta erillisen todistuksen. Myös kokeen, josta lautakunta on antanut arvosanan laudatur, saat halutessasi uusia.

Täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen kun olet suorittanut tutkinnon. Täydentämisen ajankohtaa ei ole rajoitettu. Voit myös täydentää tutkintoa jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Saat erillisen todistuksen näistä uusista hyväksytyistä kokeista. Jos kokeesi hylätään, voit uusia sen kaksi kertaa ilman aikarajaa.

Kompensaatio

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin pakollisesta kokeestasi. Kompensaatiossa otetaan huomioon ylioppilastutkintotodistukseesi tulevien pakollisten ja ylimääräisten kokeiden arvosanat. Et voi kompensoida hylättyä pakollista koetta tutkintoa täydentämällä (ks. 'Täydentäminen'). Jos et saa jossakin pakollisessa kokeessa hyväksytyä arvosanaa mutta tulet ylioppilaaksi kompensaation kautta, sinulla on hylätyn kokeen osalta oikeus kahteen uusimiskertaan. Uusimisen ajankohtaa ei ole rajoitettu. Äidinkielen kokeen hyväksytyt arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus molemmista osakokeista. Jos jompikumpi suoritus puuttuu, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi, jolloin koko suorituksesi on hylätty. Näissä tapauksissa ei myöskään kompensaatio ole mahdollinen.

Tutkinnon uudelleen aloittaminen

Jos haluat aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta tutkinnon ollessa vielä kesken, tähän on pyydettävä kirjallinen lupa lautakunnalta. Lautakunta voi sallia menettelyn, jos tutkinnon uudelleen aloittamiseen on esitetty erityisen painava syy.

Ilmoittautumisen mitätöiminen

Ilmoittautuminen on sitova. Jos olet ilmoittautunut tutkintoon ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi. Lautakunta voi hakemuksesi perusteella mitätöidä ilmoittautumisen, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava, lautakunnan hyväksymä syy. Hakemukseen on liitettävä esimerkiksi lääkärintodistus sairaudesta tai todistus esimerkiksi ulkomailla opiskelusta tai työskentelystä kokeiden aikana tai varusmiespalveluksen aiheuttamasta esteestä. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi ilmoittautumisen mitätöintiin. Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä ylioppilastutkinnon suorittamisaikaa. Ilmoittautuminen äidinkielen kokeeseen voidaan mitätöidä, jos olet pätevistä syistä estynyt osallistumasta toiseen tai molempaan osakokeeseen saman tutkintokerran aikana.

Lääkärintodistukset, lukitodistukset, selvitykset vieraskielisyydestä ja muut puoltolauseet

Lautakunta on antanut erilliset määräykset lääkärintodistusten, lukitodistusten, vieraskielisyyttä koskevien selvitysten ja muiden puoltolauseiden ottamisesta huomioon ylioppilastutkinnossa. Saat niistä tietoa lukiostasi tai lautakunnan verkkosivuilta (www.ylioppilastutkinto.fi > Määräykset > Erityisjärjestelyt). Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle määräyksissä olevien aikataulujen mukaisesti.

Tarkistuspyynnöt ja tarkistusarvostelu

Opettajan tai rehtorin välityksellä saat halutessasi tietää suorituksesi arvostelua koskevat perusteet tulosten valmistuttua. Jos tästä huolimatta epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, voit hakea lautakunnalta tarkistusarvostelun toimittamista. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvostelun tulos tietoosi. Tarkistusarvosteluhakemus tehdään lautakunnan sähköisessä asiointipalvelussa yhdessä lukion rehtorin kanssa. Maksukuitti tarkistusarvostelusta on samalla esitettävä rehtorille. Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu tarkistusarvostelussa.

Koesuorituksen näyttäminen ja koesuorituskopion tilaaminen

Jos haluat tulla katsomaan koesuoritustasi tai tilata siitä kopion, voit pyytää tätä lautakunnalta puolentoista vuoden kuluessa siitä, kun kyseinen tutkintokerta on saatu päätökseen. Tilaus tehdään lautakunnan verkkosivuilla (www.ylioppilastutkinto.fi > Asioi verkossa > Todistusten ja koesuoritusten tilaukset). Kevään tutkinnon suorituksen voit saada nähtäväksesi aikaisintaan 20.6., syksyn tutkinnon suorituksen aikaisintaan 20.12. Kopio on maksullinen.

Nimitietojen luovuttaminen

Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi sen jälkeen kun tietojen oikeellisuus on varmistettu. Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, pyydä hyvissä ajoin kirjallisesti sekä lukiotasi että lautakuntaa poistamaan nimesi listasta. Lautakunnan luovuttamassa julkaisulistassa mainitaan vain ne ylioppilaat, jotka ovat suorittaneet tutkintonsa loppuun kyseisen tutkintokerran aikana ja jotka saavat myös lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen tutkinnon suorittamisesta. Jos sinulta puuttuu lukion kurssija tai jos olet suorittanut tutkinnon hyväksytysti jo joskus aiemmin mutta saat lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta vasta nyt, ei nimeäsi mainita listassa.

Todistusjäljennökset ja käännökset todistuksista

Jos alkuperäinen ylioppilastutkintotodistuksesi tai todistuksesi hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta on kadonnut, voit tilata lautakunnasta todistusjäljennöksen (www.ylioppilastutkinto.fi > Asioi verkossa > Todistusten ja koesuoritusten tilaukset). Voit tilata todistuksista myös ruotsin- tai englanninkielisen käännöksen. Jäljennökset ja käännökset ovat maksullisia ja niiden toimitusaika on noin kaksi viikkoa.